

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2013.GODINU**

Beograd, april 2014.

S A D R Ž A J:

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	5
1. Finansijski izveštaj za 2013. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	9
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	11
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	13
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	17
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2013. godinu (u celini)	52
II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA	111
1. Opšti podaci	112
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica	112
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima	114
4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo	117
5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite	118
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti	118
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema	119
8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima	119
9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja	119
10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	119
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija	120
12. Postojanje ogranaka	120
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja	120

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	121
- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan	121
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom.....	121
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.....	121
III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA	122
IV. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA ..	122
V. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	122
VI. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	122
VII. NAPOMENA	122

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011), člana 29 i 30 Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS” broj62/2013) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2013.GODINU

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2013. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj)**

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj		100002942 PIB
Sifra delatnosti		
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3		19 20 21 22 23 24 25 26
Vrsta posla		

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA

7005024330518

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		9047027	8477486
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	4770	769
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		5165967	4173227
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028(deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	15	5165833	4151548
024, 027(deo), 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007	16	134	21679
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		3876290	4303490
030 do 032, 039(deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	17	3632990	4033942
033 do 038, 039(deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	243300	269548
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		4275835	4339179
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	462889	353556
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		3812946	3985623
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	1881837	1614115
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		651	651
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018	20	1709723	2216931
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	197099	134310

Broj zahteva:591051

Strana 2 od 18

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	23636	19616
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		0	14516
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		13322862	12831181
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		13322862	12831181
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025	28	79553	42235
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		12581325	12101950
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	23	1870863	1870863
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104	23	1295602	1295602
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105			
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108	23	9414860	8935485
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		715565	729231
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	73500	97364
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113			
414, 415	1. Dugorocni krediti	114			
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		642065	631867
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	25	612803	565608
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120	26	650	803
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	27	4436	41636
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		24176	23820

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		25972	0
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		13322862	12831181
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	28	79553	42235

u BEOGRADU, dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12, 6/2014)

07011458 Maticni broj		Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		100002942 PIB	
		Sifra delatnosti			
Popunjavanje Agencija za privredne registre					
750 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA

7005024330525

u period 01.01.2013 do 31.12.2013

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		5610620	5717102
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	5493670	5595928
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		16934	12978
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		17471	24481
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		8262	1048
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	90807	84763
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		4221844	4112359
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	7	321474	399733
51	2. Troškovi materijala	209	7	1694138	1457626
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	783483	761893
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	9	547533	534471
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	875216	958636
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1388776	1604743
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	487992	610431
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	137579	163877
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	167201	26241
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		1220281	266739
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		686109	1810799
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		2915	8864

Broj zahteva:591051

Strana 5 od 18

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		683194	1801935
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	163332	89369
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226	13	40487	0
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		0	7840
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		479375	1720406
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233	29	0	2
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

u Beogradu dana 15.4. 2014. godine.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj		100002942 PIB
Sifra delatnosti		
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla		19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005024330532

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	6235184	6176936
1. Prodaja i primljeni avansi	302	6145960	6158211
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	1619	434
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	87605	18291
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	5183672	4768920
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	3686310	3348782
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	783483	761893
3. Placene kamate	308	1167	1293
4. Porez na dobitak	309	162976	82497
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	549736	574455
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1051512	1408016
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	969506	351099
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	139750	20505
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	507208	0
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	99153	105719
5. Primljene dividende	318	223395	224875
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1990266	1828934
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	463106	421184
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	1527160	613710
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	0	794040
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	324	1020760	1477835

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325		
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	0	62187
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	0	62187
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	0	62187
G. Svega prilivi gotovine (301+313+325)	336	7204690	6528035
D. Svega odlivi gotovine (305+319+329)	337	7173938	6660041
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	30752	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	132006
Ä...Ä. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	134310	164318
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	146102	129883
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	114065	27885
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	197099	134310

u BEOGRADU,

dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/06, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005024330556

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)
		AOP		AOP		AOP		
	1		2		3		4	5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	401	1865984	414	4879	427	440	13371
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428	441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429	442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	404	1865984	417	4879	430	443	13371
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431	444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432	445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	407	1865984	420	4879	433	446	13371
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434	447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435	448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	410	1865984	423	4879	436	449	13371
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437	450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438	451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	413	1865984	426	4879	439	452	13371

Red. br.	OPIS	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	453	1282231	466		479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282231	469		482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282231	472		485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282231	475		488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282231	478		491		504	

- u hiljadama dinara

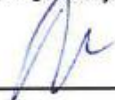
Red. br.	OPIS	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037.237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	505	7215079	518		531		544	10381544
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	508	7215079	521		534		547	10381544
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	1720406	522		535		548	1720406
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	511	8935485	524		537		550	12101950
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	514	8935485	527		540		553	12101950
11	Ukupna povecanja u tekucej godini	515	479375	528		541		554	479375
12	Ukupna smanjenja u tekucej godini	516		529		542		555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	517	9414860	530		543		556	12581325

Red. br.	OPIS	AOB	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
1			14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	569	

Beogradu,

dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

„Messer Tehnogas“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2013. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

“Messer Tehnogas” AD Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće") je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2013. godine. (354 radnika na dan 31. decembra 2012. godine), a prosečnom broju zaposlenih u toku godine na bazi stanja krajem svakog meseca je 345.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/13) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine. Rukovodstvo društva je usvojilo finansijski izveštaj 20.02.2014.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2013. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, 100%
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica, 100%
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 100%
- Messer Aligas, Istanbul, Turska, 99,6%
- Messer Albagas, Albanija, 100%.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2013	2012
USD	83,1282	86,1763
EUR	114,6421	113,7183

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2013. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Generalni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Generalni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjene za otplate glavnice, a uvećane ili umanjene za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenim valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2013	Procenjeni vek trajanja u godinama	2012	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. *Biološka sredstva*

Društvo nije imalo biološka sredstva

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2013. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2013. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Društva obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	75.550		249		121.300	197.099
Potraživanja	470.262				1.411.575	1.881.837
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775		15.794		204.154	1.709.723
Učešća u kapitalu	0				3.632.990	3.632.990
Ostala potraživanja	239.373				28.214	267.587
Ukupno	2.274.960	0	16.043		5.398.233	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	67.983	548	1413	281	542.578	612.803
Dugoročne obaveze						0
Ostale obaveze	229				29.033	29.262
Ukupno	68.212	548	1.413	281	571.611	642.065
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013.	2.206.748	-548	14.630	-281	4826.622	7.047.171

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	69.140		259	64.911	134.310
Potraživanja	643.077			971.038	1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	1.476.746		16.374	723.811	2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	239.945	1.392		48.478	289.815
Ukupno	2.428.908	1.392	16.633	5.842.180	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja	108.147		8.014	449.447	565.608
Dugoročne obaveze					
Ostale obaveze	8.074			58.185	66.259
Ukupno	116.221	0	8.014	507.632	631.867
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012.	2.312.687	1.392	8.619	5.334.548	7.657.246

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2013	2012
Finansijska sredstva	1.953.023	2.486.479
Finansijske obaveze		
Razlika	1.953.023	2.486.479
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	197.099	134.310
Finansijske obaveze		
Razlika	197.099	134.310

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099				197.099
Potraživanja	1.787.745	94.092			1.881.837
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723				1.709.723
Učešća u kapitalu				3.632.990	3.632.990
Ostala potraživanja	19.616	11.785	25.791	210.395	267.587
Ukupno	3.714.183	105.877	25.791	3.843.385	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	612.803				612.803
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	29.262				29.262
Ukupno	642.065	0	0	0	642.065
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013	3.072.118	105.877	25.791	3.843.385	7.047.171

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	134.310				134.310
Potraživanja	1.533.409	80.706			1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	2.216.931				2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	19.616	11.785	44.537	213.877	289.815
Ukupno	3.904.266	92.491	44.537	4.247.819	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	537.328	28.280			565.608
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	66.259				66.259
Ukupno	603.587	28.280	0	0	631.867
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2012	3.300.680	64.210	44.537	4.247.819	7.657.246

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2013. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 197.098 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 134.310 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Društva ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2013	2012
Kupci u zemlji - bruto	2.717.119	2.048.758
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	386.031	411.334
- ostali bruto	167.183	329.926
Ispravka vrednosti kupaca	1.589.887	1.333.319
Ukupno	1.680.446	1.456.699

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
	2013	2013	2012	2012
Nedospela potraživanja	1.126.981		1.213.667	
Docnja od 0-30 dana	282.991		131.155	
Docnja od 31-60 dana	268.333		108.339	
Docnja od 61-90dana	248.328	246.187	90.865	87.327
Docnja od 91-180 dana	315.460	315.460	168.004	168.004
Docnja od 181-360 dana	176.674	176.674	260.032	260.032
Docnja preko 360	851.566	851.566	817.956	817.956
Ukupno	3.270.333	1.589.887	2.790.018	1.333.319

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2013	2012
Stanje 01. januara	1.333.319	1.127.039
Povećanje	256.568	206.280
Smanjenje		
Otpis		
Stanje31. decembra	1.589.887	1.333.319

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	2013	2012
Obaveze po osnovu kredita - ukupno	715.565	729.231
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	197.099	164.318
Neto dugovanja	518.466	564.913
Sopstveni kapital	12.581.325	10.381.544
Kapital - Ukupno	12.581.325	10.381.544
Koeficijent zaduzenosti	4,12	5,44

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima kao i sve ostale obaveze (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljadama RSD	2013	2012
Prihod od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima	5.182	88
Prihod od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima	13.389	24.866
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	368.445	346.355
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	26.652	120.387
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pr.lic	106.775	54.285
Prihod od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim prav.lic	468.030	38.566
Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.358.250	4.888.198
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	146.947	123.183
Ukupno	5.493.670	5.595.928

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Prihodi od zakupnina	65.899	56.297
Ostali poslovni prihodi	24.908	28.466
Ukupno	90.807	84.763

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljadama RSD	2013	2012
Nabavna vrednost prodate robe	321.474	399.733
Ukupno	321.474	399.733

Troškovi materijala:

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi materijala za izradu	396.568	408.452
Troškovi ostalog materijala	84.899	90.270
Troškovi goriva i energije	1.212.671	958.904
Ukupno	1.694.138	1.457.626

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	583.276	570.940
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	101.258	97.615
Troškovi naknada po ugovoru o delu	18.404	16.416
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.610	2.234
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.948	7.252
Troškovi naknade fizičkim licima	2.190	1.655
Ostali lični rashodi i naknade	68.797	65.781
Ukupno	783.483	761.893

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi amortizacije -Ukupno	547.533	534.471
Nekretnina postrojenja i opreme	545.826	533.516
Nematerijalnih ulaganja	1.707	955
Troškovi rezervisanja	0	0
Ukupno	547.533	534.471

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi transportnih usluga	339.656	401.151
Troškovi usluga održavanja	90.380	95.139
Troškovi zakupnina	10.023	8.322
Troškovi sajma	756	114
Troškovi reklame i propagande	6.723	9.171
Troškovi ostalih usluga	77.458	78.369
Troškovi neproizvodnih usluga	288.084	300.823
Troškovi reprezentacije	8.843	9.348
Troškovi premija osiguranja	14.837	14.144
Troškovi platnog prometa	2.631	2.935
Troškovi članarina	921	1.247
Troškovi poreza	23.277	24.507
Ostali nematerijalni troškovi	11.627	13.366
Ukupno	875.216	958.636

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Finansijski prihodi od povezanih preduzeća	223.395	224.875
Prihodi od kamata	100.772	106.154
Pozitivne kursne razlike	160.709	255.039
Prihodi po osnovu valutne klauzule	2.217	7.069
Ostali finansijski prihodi	899	17.294
Ukupno	487.992	610.431

Finansijski rashodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Rashodi kamata	1.167	1.293
Negativne kursne razlike	131.221	159.258
Rashodi po osnovu valutne klauzule	4.998	294
Ostali finansijski rashodi	193	3.032
Ukupno	137.579	163.877
Neto finansijski efekat	350.413	446.554

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	139.750	20.505
Dobici od prodaje materijala	868	895
Viškovi	128	66
Naplaćena otpisana potraživanja	0	1.091
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	358	1.023
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	18.792	0
Ostali prihodi	7.305	2.661
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		0
Ukupno	167.201	26.241

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	49.450	9.967
Gubici od prodaje materijala	0	16
Manjkovi	859	32
Rashodi ugovorene zaštite	0	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	29.809	19.249
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	107	61
Ostali nepomenuti rashodi	8.077	5.126
Obevređenje imovine	875.412	26.007
Rashodi po osnovu obevređenja potraživanja	256.567	206.281
Ukupno rashodi	1.220.281	266.739
Neto ostali vanredni efekti	-1.053.080	-240.498

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2013	2012
Tekući poreski rashodi	163.332	89.369
Odloženi poreski rashodi	40.487	
Odloženi poreski prihodi		7.840
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	203.819	81.529

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2013	2012
Dobit pre oporezivanja	683.194	1.801.935
Obračunati porez po stopi od 15% (10%u 2012)	102.479	180.194
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Iskorišćeni poreski gubici	0	0
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	23.756	167.001
Ostale trajne razlike	135.093	54.156
Promene priznatih privremenih oporezivih razlika	40.487	-7.840
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	203.819	81.529
Efektivna poreska stopa	29,83	4,52

c) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2013			2012		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava		25.971	25.971	14.516		14.516
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva						
Odložena poreska obaveza, neto		25.971	25.971	14.516		14.516

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
stanje 01.01.2013	8.001	14.835	22.836
Povećanje		4.857	4.857
Prenos sa drugih konta		-	-
Smanjenje			-
Kursne razlike			-
Stanje 31.12.2013	8.001	19.692	27.693
Ispravka vrednosti			
stanje 01.01.2013	8.001	14.066	22.067
Amortizacija u toku godine		856	856
Prenos sa drugih konta			-
Smanjenje			-
Stanje 31.12.2013	8.001	14.922	22.923
Sadašnja vrednost 31.12.2013	-	4.770	4.770

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postojenja i oprema	Ostala sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa os. sred.	Ukupno
Nabavna vrednost						
stanje 01.01.2013	1.157.781	8.602.511	500	382.257	13.499	10.156.548
Povećanje	23.138	362.799		1.203.980		1.589.917
Prenos sa drugih konta				-		
Smanjenje	81.730	183.494		219.665		45.559
Smanjenje	5.831	71.986		869	10.076	88.762
Kursne razlike				- 181		- 181
Stanje 31.12.2013	1.256.818	9.076.818	500	1.365.522	3.423	11.703.081
Ispravka vrednosti						
stanje 01.01.2013	750.877	5.249.580			4.543	6.005.000
Amortizacija u toku godine	26.987	518.279			560	545.826
Prenos sa drugih konta	24.863	3				24.866
Smanjenje	521	36.243			1.680	38.444
Stanje 31.12.2013	802.206	5.731.619			3.423	6.537.248
Sadašnja vrednost 31.12.2013	454.612	3.345.199	500	1.365.522	-	5.165.833

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ulaganja u tuđa osnovna sred.
stanje 01.01.2013	63.267
Povećanje	
Prenos sa drugih konta	- 45.559
Smanjenje	
Kursne razlike	
Stanje 31.12.2013	17.708
Ispravka vrednosti	
stanje 01.01.2013	41.588
Amortizacija u toku godine	851
Prenos sa drugih konta	- 24.865
Smanjenje	
Stanje 31.12.2013	17.574
Sadašnja vrednost 31.12.2013	134

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2013	2012
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.260.321	2.797.215
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.496.458	4.033.352
Ispravka učešća u kapitalu povezanih lica	-864.058	0
Neto učešće u kapitalu povezanih lica	3.632.400	4.033.352

Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	3.632.990	4.033.942

Društvo je izvršilo test obezvređenja učešća u kapitalu Messer Albagas Turska u skladu sa zahtevima MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiva vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska u iznosu od 821.984 hiljada RSD kao i obezvrešenje u iznosu od 864.058 hiljada RSD.

Prilikom računanja nadoknadive vrednosti Investicije u pomenuto Društvo korišćen je metod diskontovanja budućih priliva gotovine uz diskontnu stopu 8,61%.

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2013. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U hiljadama RSD	2013	2012
Ostali dugoročni plasmani	243.798	270.046
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	243.798	270.046
Odsupanje od nominalne vrednosti hartija od vrednosti	0	0
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-498	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	243.300	269.548

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2013	2012
Materijal i rezervni delovi	59.663	52.606
Nedovršena proizvodnja	54.208	50.999
Gotovi proizvodi	27.302	21.302
Roba	86.167	78.429
Dati avansi	235.549	150.220
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	462.889	353.556

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matično i zavisna pravna lica	142.515	97.105
Kupci ostala povezana pravna lica	78.440	283.121
Kupci u zemlji	2.717.120	2.020.388
Kupci u inostranstvu	332.258	389.404
Potraživanjapo osnovu prodaje bruto	3.270.333	2.790.018
Ispravka vrednosti kupaca	-	-
Potraživanja po osnovu prodaje -neto	1.680.446	1.456.699
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	195.639	156.638
Potraživanja od zaposlenih	182	216
Ostala potraživanja	22.594	17.586
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	-17.024	-17.024
Ostala potraživanja iz poslovanja- neto	201.391	157.416
Saldo potraživanja na dan 31.12.2013	1.881.837	1.614.115

Društvo je sa 30.09.2013. godine poslalo IOS obrasce za uskađivanje potraživanja u zemlji. Društvo je usaglasilo 95% potraživanja u zemlji. Potraživanja od povezanih preduzeća u inostranstvu je 100%.

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2013	2012
Kratkoročni krediti u zemlji	8.038	9.675
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	3.784
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.701.685	2.207.256
Kratkoročni finansijski plasmani bruto	1.713.507	2.220.715
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje	-3.784	-3.784
Kratkoročni finansijski plasmani neto	1.709.723	2.216.931

Ostale kratkoročne finansijke plasmane sačinjavaju u najvećem delu deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2013	2012
Hartije od vrednosti	475	291
Tekući računi	196.003	132.194
Blagajna	217	176
Devizni tekući računi	239	1.593
Ostala novčana sredstva	165	56
Ukupno	197.099	134.310

Na poziciji tekući račun nalaze se tekući računi u dinarima i tekući račun u ogranku Crna Gora.

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2013	2012
PDV nadoknada poljoprivrednicima za isp. dobra i usluge		5
Potraživanje za više plaćen PDV	6.050	324
Unapred plaćeni troškovi	8.973	8.245
Razgraničenje PDV	276	1.050
Ostala AVR	8.337	9.992
Ukupno	23.636	19.616

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2013. godine, akcijski kapital se sastoji od **1.036.658** običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

U hiljadama RSD	2013	2012
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	9.414.860	8.935.485
Gubitak		
Ukupno	12.581.325	12.101.950

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih akcija 2013	% Pravo glasa	Broj običnih akcija 2012	% Pravo glasa
Messer Group	849.396	81,94%	849.396	81,94%
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06%	187.262	18,06%
Ukupno	1.036.658	100,00%	1.036.658	100,00%

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan akcijski kapital podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Na osnovu odluke skupštine akcionara Preduzeća od 30.09.2005. godine, 114.417 akcija (tj. otkupljenih sopstvenih akcija) treba da bude poništeno. Ovo smanjenje akcijskog kapitala je registrovano kod Centralnog registra za hartije od vrednosti, ali u 2005 ne i kod Agencije za privredne registre Republike Srbije. Smanjenje kapitala kod Agencije za privredne registre Republike Srbije sprovedeno je 23.01.2006.godine

Na AOP 233 je ubačena osnovna zarada po akciji u hiljadama RSD . Osnovna zarada po akciji je 462 RSD. U 2012. ona je iznosila 1.660 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

a) Struktura dugoročnih rezervisanja

Na dan 31. decembra 2013. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva (RSD 73.500 hiljada RSD)

b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2012. i 2013. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2012. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2012. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	
Stanje na dan 31.12.2013. godine	73.500

25. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Primljeni avansi	12.309	26.976
Dobavljači matično i zavisna pravna lica	55.541	43.258
Dobavljači ostala povezana pravna lica	12.256	44.213
Dobavljači u zemlji	309.606	257.604
Dobavljači u inostranstvu	26.941	33.040
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	195.639	160.006
Ukupno kratkoročne obaveze	612.803	565.608

26. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2013	2012
Obaveze za zareda i naknade zarada		
Pasivna vremenska razgraničenja		
Ostale obaveze	650	803
Ukupno	650	803

27. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Obaveze za PDV	2.173	30.314
unapred obračunati troškovi	0	9.044
Obračunati prihodi budućih perioda	2.263	2.278
	0	0
Ukupno	4.436	41.636

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	39.656	40.991
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	38.653	
Stanje na dan 31 decembar	79.553	42.235

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Socete General banke.

29. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2013	2012
Neto dobitak	479.375	1.720.415
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	462	1.660

30. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Potraživanja od:	2013 RSD 000	2012 RSD 000
Messer AlbaGas	89.353	49.532
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	25.721	35.898
MessrGMT	25.469	28.370
Progas Podgorica	24.592	18.611
Messer Bulgaria	20.312	18.357
Messer Hungarogaz KFT	13.373	29.844
Messer Romania Gaz S.R.L	8.395	2.778
Messer Tehnoplina	4.999	33.643
Messer Slovenija	2.064	
Messer Group	1954	1569
Mec Group	1.759	
Messer Mostar Plin	1740	770
Messer Aligaz	1.146	
Messer Ukraina	77	77
Messer Croatia Plin		157.541
Messer Italia		2.010
Messer Austria		633
Messer BH Gas d.o.o		591
Ukupno	220.954	379.633

Potraživanja za date avanse	2013 RSD 000	2012 RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	107.048	106.185
Ukupno	107.857	107.857

Obaveze prema	2013	2012
	RSD 000	RSD 000
Messer Group GMBH	54.984	43.258
Messer Austria	5.389	6.480
MEC Group	3603	6614
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.271	1.333
Messer Informacioni	1059	
Messer Hungarogaz	773	7.207
Messer BH gas	558	
Messer Belgium	160	
Messer Croatia Plin		15.726
Messer Gas Pack		2.942
Messer Cuting system		2069
Messer Blena		1137
ASCO Carbon Dioxid		477
Spectron gas		283
Messer France		237
Messer Belgium		73
Ukupno	67.797	87.836

Prihodi sa povezanim licima	2013	2012
	RSD 000	RSD 000
Messer Hungarogaz KFT	162.976	135.694
Messer Bulgaria	132.932	137.418
Messer AlbaGas	65.137	45.978
Messer Romania Gaz S.R.L	58.039	76.668
Messer Tehnoplina	47.536	85.840
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	39.713	43.477
Messer Croatia Plin	29.389	209.559
Messer BH Gas d.o.o.	17.568	472
Messer Aligaz	15.957	9.285
Messer Mostar Plin	12.337	9.991
Progas	9.236	8.113
Messer GTM	8.882	7.764
MEC Group	5613	
Messer Slovenia	3.464	2.776
Messer Technogas Praha	3.285	3.229
Messer Italia	2.963	21.185
Messer Group	312	1.621
Messer Ukraine		79
Ukupno	615.339	799.149

Na poziciji Troškovi neproizvodnih usluga nalaze se naknade koje se plaćaju Messer Group-i i to : MSF u iznosu od 101.489 hiljada RSD i troškovi licence u iznosu od 97.733 hiljada RSD. Takođe se Messer Informacionim sistemima plaćaju naknade za licence u iznosu od 12.029 hiljada RSD. Preduzeće je 2013 godine primilo dividendu od Messer BH gasa u iznosu od 223.395 hiljada RSD (2 miliona EUR)

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) *Rezervisanje po osnovu sudskih sporova*

Društvo je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2013. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2013. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 73.500 hiljada.

b) **Izdata jemstva i garancije**

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Bežanikska kosa		664
Vojvođanska banka - Nikola Tesla		124
Unicredit banka -Energoprojekt		59
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Unicredit banka -Energoprojekt		1.076
Vojvođanska banka - Nikola Tesla		1.265
Vojvođanska banka -Kolubara		984
Vojvođanska banka - Klinički centar Srbije		2.363
Vojvođanska banka - NIS		194
Vojvođanska banka -Kolubara		195
		0
Ukupno 2013.		39.656

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testla		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno 2012.		40.991

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dug, kupca, Železare Smederevo na dan 31.12.2013. godine je 832.238 hiljada RSD. Dug tog kupca na dan 15.04.2014. je 1.291.120 hiljada RSD.

U Beogradu, 15.04.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski
zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2013. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja "Messer Tehnogas A.D., Beograd (u daljem tekstu; „Društvo“) koji se sastoje od pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. godine, pojedinačnog bilansa uspeha, pojedinačnog izveštaja o promenama na kapitalu i pojedinačnog izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten prikaz finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled nekonsolidovanog finansijskog stanja Društva na dan 31. decembra 2013. godine, nekonsolidovanog poslovnog rezultata i nekonsolidovanih tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Izveštaj o usklađenosti godišnjeg Izveštaja o poslovanju

Izvršni odbor je odgovoran za sastavljanje priloženog godišnjeg Izveštaja o poslovanju u skladu sa zakonskim propisima. Godišnji Izveštaj o poslovanju nije sastavni deo finansijskih izveštaja i kao takav nije bio predmet revizije finansijskih izveštaja.

U skladu sa zahtevom Zakona o reviziji u obavezi smo da razmotrimo usklađenost godišnjeg Izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima. Nismo uočili neusklađenost godišnjeg Izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine.

Beograd, 25. april 2014. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Đorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
07011458		100002942			
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB			
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA

7005024330518

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		9047027	8477486
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	4770	769
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		5165967	4173227
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	15	5165833	4151548
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	16	134	21679
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		3876290	4303490
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	17	3632990	4033942
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	243300	269548
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		4275835	4339179
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	462889	353556
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		3812946	3985623
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	1881837	1614115
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		651	651
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018	20	1709723	2216931
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	197099	134310

Broj zahteva:591051

Strana 2 od 18

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	23636	19616
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		0	14516
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		13322862	12831181
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		13322862	12831181
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025	28	79553	42235
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		12581325	12101950
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	23	1870863	1870863
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104	23	1295602	1295602
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105			
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108	23	9414860	8935485
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		715565	729231
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	73500	97364
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113			
414, 415	1. Dugorocni krediti	114			
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		642065	631867
42, osim 427	1. Kratkrocne finansijske obaveze	117			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	25	612803	565608
45 i 46	4. Ostale kratkrocne obaveze	120	26	650	803
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	27	4436	41636
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		24176	23820

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123		25972	0
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		13322862	12831181
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	28	79553	42235

u BEOGRADU, dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 6/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
07011458		100002942			
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB			
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA

7005024330525

u period 01.01.2013 do 31.12.2013

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204+205+206)	201		5610620	5717102
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	5493670	5595928
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		16934	12978
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		17471	24481
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		8262	1048
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	90807	84763
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		4221844	4112359
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208	7	321474	399733
51	2. Troškovi materijala	209	7	1694138	1457626
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	783483	761893
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	9	547533	534471
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	875216	958636
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1388776	1604743
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	487992	610431
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	137579	163877
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	167201	26241
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		1220281	266739
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		686109	1810799
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		2915	8864

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		683194	1801935
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	163332	89369
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226	13	40487	0
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		0	7840
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		479375	1720406
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Å. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233	29	0	2
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

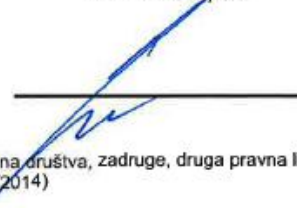
u BEOGRADU dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjava pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj		100002942 PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005024330532

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	6235184	6176936
1. Prodaja i primljeni avansi	302	6145960	6158211
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	1619	434
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	87605	18291
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	5183672	4768920
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	3686310	3348782
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	783483	761893
3. Placene kamate	308	1167	1293
4. Porez na dobitak	309	162976	82497
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	549736	574455
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1051512	1408016
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	969506	351099
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	139750	20505
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	507208	0
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	99153	105719
5. Primljene dividende	318	223395	224875
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1990266	1828934
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	463106	421184
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	1527160	613710
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	0	794040
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	1020760	1477835

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	0	62187
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	0	62187
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	0	62187
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	7204690	6528035
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	7173938	6660041
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	30752	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	132006
Ā...Ā. GOTOVINA NA POČETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	134310	164318
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	146102	129883
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	114065	27885
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	197099	134310

u Beogradu,

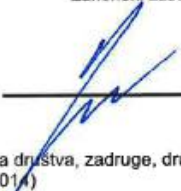
dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 , 118/12 i 3/2014)

07011458 Maticni broj		Popunjiva pravno lice - preduzetnik		100002942 PIB	
		Sifra delatnosti			
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" A.D.

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005024330556

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
		AOP	AOP	AOP	AOP	AOP	AOP		
	1		2		3		4	5	
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	401	1865984	414	4879	427		440	13371
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	404	1865984	417	4879	430		443	13371
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	407	1865984	420	4879	433		446	13371
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	410	1865984	423	4879	436		449	13371
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	413	1865984	426	4879	439		452	13371

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	453	1282231	466		479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282231	469		482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282231	472		485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282231	475		488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282231	478		491		504	

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037.237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	505	7215079	518		531		544	10381544
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	508	7215079	521		534		547	10381544
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	1720406	522		535		548	1720406
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	511	8935485	524		537		550	12101950
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	514	8935485	527		540		553	12101950
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	479375	528		541		554	479375
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516		529		542		555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	517	9414860	530		543		556	12581325

- u hiljadama dinara

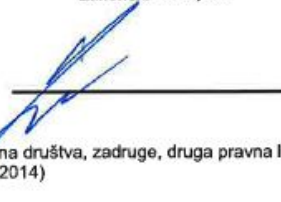
Red. br.	OPIS	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucej godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucej godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	569	

u Beogradu, dana 15.4. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

„Messer Tehnogas“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2013. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

"Messer Tehnogas" AD Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće") je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore. U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%
Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2013. godine. (354 radnika na dan 31. decembra 2012. godine), a prosečnom broju zaposlenih u toku godine na bazi stanja krajem svakog meseca je 345.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/13) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmene ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine. Rukovodstvo društva je usvojilo finansijski izveštaj 20.02.2014.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode. Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2013. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, 100%
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica, 100%
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 100%
- Messer Aligas, Istanbul, Turska, 99,6%
- Messer Albagas, Albanija, 100%.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2013	2012
USD	83,1282	86,1763
EUR	114,6421	113,7183

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2013. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Generalni direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Generalni direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenetu na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2013	Procenjeni vek trajanja u godinama	2012	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Biološka sredstva

Društvo nije imalo biološka sredstva

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Društvo nije imalo finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2013. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2013. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Društva obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnovne sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	75.550		249		121.300	197.099
Potraživanja	470.262				1.411.575	1.881.837
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775		15.794		204.154	1.709.723
Učešća u kapitalu	0				3.632.990	3.632.990
Ostala potraživanja	239.373				28.214	267.587
Ukupno	2.274.960	0	16.043		5.398.233	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	67.983	548	1413	281	542.578	612.803
Dugoročne obaveze						0
Ostale obaveze	229				29.033	29.262
Ukupno	68.212	548	1.413	281	571.611	642.065
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013.	2.206.748	-548	14.630	-281	4826.622	7.047.171

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	EUR	GBP	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	69.140		259	64.911	134.310
Potraživanja	643.077			971.038	1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	1.476.746		16.374	723.811	2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	239.945	1.392		48.478	289.815
Ukupno	2.428.908	1.392	16.633	5.842.180	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja	108.147		8.014	449.447	565.608
Dugoročne obaveze					
Ostale obaveze	8.074			58.185	66.259
Ukupno	116.221	0	8.014	507.632	631.867
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012.	2.312.687	1.392	8.619	5.334.548	7.657.246

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2013	2012
Finansijska sredstva	1.953.023	2.486.479
Finansijske obaveze		
Razlika	1.953.023	2.486.479
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	197.099	134.310
Finansijske obaveze		
Razlika	197.099	134.310

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099				197.099
Potraživanja	1.787.745	94.092			1.881.837
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723				1.709.723
Učešća u kapitalu				3.632.990	3.632.990
Ostala potraživanja	19.616	11.785	25.791	210.395	267.587
Ukupno	3.714.183	105.877	25.791	3.843.385	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	612.803				612.803
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	29.262				29.262
Ukupno	642.065	0	0	0	642.065
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013	3.072.118	105.877	25.791	3.843.385	7.047.171

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	134.310				134.310
Potraživanja	1.533.409	80.706			1.614.115
Kratkoročni finansijski plasmani	2.216.931				2.216.931
Učešća u kapitalu				4.033.942	4.033.942
Ostala potraživanja	19.616	11.785	44.537	213.877	289.815
Ukupno	3.904.266	92.491	44.537	4.247.819	8.289.113
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	537.328	28.280			565.608
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	66.259				66.259
Ukupno	603.587	28.280	0	0	631.867
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2012	3.300.680	64.210	44.537	4.247.819	7.657.246

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembar 2013. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 197.098 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 134.310 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Društvo limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Društva ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2013	2012
Kupci u zemlji - bruto	2.717.119	2.048.758
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	386.031	411.334
- ostali bruto	167.183	329.926
Ispravka vrednosti kupaca	1.589.887	1.333.319
Ukupno	1.680.446	1.456.699

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
	2013	2013	2012	2012
Nedospela potraživanja	1.126.981		1.213.667	
Docnja od 0-30 dana	282.991		131.155	
Docnja od 31-60 dana	268.333		108.339	
Docnja od 61-90dana	248.328	246.187	90.865	87.327
Docnja od 91-180 dana	315.460	315.460	168.004	168.004
Docnja od 181-360 dana	176.674	176.674	260.032	260.032
Docnja preko 360	851.566	851.566	817.956	817.956
Ukupno	3.270.333	1.589.887	2.790.018	1.333.319

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2013	2012
Stanje 01. janura	1.333.319	1.127.039
Povećanje	256.568	206.280
Smanjenje		
Otpis		
Stanje 31. decembra	1.589.887	1.333.319

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

	2013	2012
Obaveze po osnovu kredita - ukupno	715.565	729.231
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	197.099	164.318
Neto dugovanja	518.466	564.913
Sopstveni kapital	12.581.325	10.381.544
Kapital - Ukupno	12.581.325	10.381.544
Koeficijent zaduzenosti	4,12	5,44

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima kao i sve ostale obaveze (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljadama RSD	2013	2012
Prihod od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima	5.182	88
Prihod od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima	13.389	24.866
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	368.445	346.355
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	26.652	120.387
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pr.lic	106.775	54.285
Prihod od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim prav.lic	468.030	38.566
Prihod od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.358.250	4.888.198
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	146.947	123.183
Ukupno	5.493.670	5.595.928

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Prihodi od zakupnina	65.899	56.297
Ostali poslovni prihodi	24.908	28.466
Ukupno	90.807	84.763

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljadama RSD	2013	2012
Nabavna vrednost prodate robe	321.474	399.733
Ukupno	321.474	399.733

Troškovi materijala:

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi materijala za izradu	396.568	408.452
Troškovi ostalog materijala	84.899	90.270
Troškovi goriva i energije	1.212.671	958.904
Ukupno	1.694.138	1.457.626

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	583.276	570.940
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	101.258	97.615
Troškovi naknada po ugovoru o delu	18.404	16.416
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.610	2.234
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.948	7.252
Troškovi naknade fizičkim licima	2.190	1.655
Ostali lični rashodi i naknade	68.797	65.781
Ukupno	783.483	761.893

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi amortizacije -Ukupno	547.533	534.471
Nekretnina postrojenja i opreme	545.826	533.516
Nematerijalnih ulaganja	1.707	955
Troškovi rezervisanja	0	0
Ukupno	547.533	534.471

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2013	2012
Troškovi transportnih usluga	339.656	401.151
Troškovi usluga održavanja	90.380	95.139
Troškovi zakupnina	10.023	8.322
Troškovi sajma	756	114
Troškovi reklame i propagande	6.723	9.171
Troškovi ostalih usluga	77.458	78.369
Troškovi neproizvodnih usluga	288.084	300.823
Troškovi reprezentacije	8.843	9.348
Troškovi premija osiguranja	14.837	14.144
Troškovi platnog prometa	2.631	2.935
Troškovi članarina	921	1.247
Troškovi poreza	23.277	24.507
Ostali nematerijalni troškovi	11.627	13.366
Ukupno	875.216	958.636

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Finansijski prihodi od povezanih preduzeća	223.395	224.875
Prihodi od kamata	100.772	106.154
Pozitivne kursne razlike	160.709	255.039
Prihodi po osnovu valutne klauzule	2.217	7.069
Ostali finansijski prihodi	899	17.294
Ukupno	487.992	610.431

Finansijski rashodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Rashodi kamata	1.167	1.293
Negativne kursne razlike	131.221	159.258
Rashodi po osnovu valutne klauzule	4.998	294
Ostali finansijski rashodi	193	3.032
Ukupno	137.579	163.877
Neto finansijski efekat	350.413	446.554

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	139.750	20.505
Dobici od prodaje materijala	868	895
Viškovi	128	66
Naplaćena otpisana potraživanja	0	1.091
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	358	1.023
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	18.792	0
Ostali prihodi	7.305	2.661
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		0
Ukupno	167.201	26.241

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2013	2012
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	49.450	9.967
Gubici od prodaje materijala	0	16
Manjkovi	859	32
Rashodi ugovorene zaštite	0	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	29.809	19.249
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	107	61
Ostali nepomenuti rashodi	8.077	5.126
Obezvredjenje imovine	875.412	26.007
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	256.567	206.281
Ukupno rashodi	1.220.281	266.739
Neto ostali vanredni efekti	-1.053.080	-240.498

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2013	2012
Tekuci poreski rashodi	163.332	89.369
Odloženi poreski rashodi	40.487	
Odloženi poreski prihodi		7.840
Ukupno poreski prihod/rashodi perioda	203.819	81.529

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2013	2012
Dobit pre oporezivanja	683.194	1.801.935
Obračunati porez po stopi od 15% (10%u 2012)	102.479	180.194
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Iskorišćeni poreski gubici	0	0
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	23.756	167.001
Ostale trajne razlike	135.093	54.156
Promene priznatih privremenih oporezivih razlika	40.487	-7.840
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	203.819	81.529
Efektivna poreska stopa	29,83	4,52

c) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2013			2012		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava		25.971	25.971	14.516		14.516
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva						
Odložena poreska obaveza, neto		25.971	25.971	14.516		14.516

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
stanje 01.01.2013	8.001	14.835	22.836
Povećanje		4.857	4.857
Prenos sa drugih konta		-	-
Smanjenje			-
Kursne razlike			-
Stanje 31.12.2013	8.001	19.692	27.693
Ispravka vrednosti stanje 01.01.2013	8.001	14.066	22.067
Amortizacija u toku godine		856	856
Prenos sa drugih konta			-
Smanjenje			-
Stanje 31.12.2013	8.001	14.922	22.923
Sadašnja vrednost 31.12.2013	-	4.770	4.770

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postojnja i oprema	Ostala sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa os. sred.	Ukupno
Nabavna vrednost						
stanje 01.01.2013	1.157.781	8.602.511	500	382.257	13.499	10.156.548
Povećanje	23.138	362.799		1.203.980		1.589.917
Prenos sa drugih konta				-		
	81.730	183.494		219.665		45.559
Smanjenje	5.831	71.986		869	10.076	88.762
Kursne razlike				- 181		- 181
Stanje 31.12.2013	1.256.818	9.076.818	500	1.365.522	3.423	11.703.081
Ispravka vrednosti						
stanje 01.01.2013	750.877	5.249.580			4.543	6.005.000
Amortizacija u toku godine	26.987	518.279			560	545.826
Prenos sa drugih konta	24.863	3				24.866
Smanjenje	521	36.243			1.680	38.444
Stanje 31.12.2013	802.206	5.731.619			3.423	6.537.248
Sadašnja vrednost 31.12.2013	454.612	3.345.199	500	1.365.522	-	5.165.833

16. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ulaganja u tuđa osnovna sred.
stanje 01.01.2013	63.267
Povećanje	
Prenos sa drugih konta	- 45.559
Smanjenje	
Kursne razlike	
Stanje 31.12.2013	17.708
Ispravka vrednosti	
stanje 01.01.2013	41.588
Amortizacija u toku godine	851
Prenos sa drugih konta	- 24.865
Smanjenje	
Stanje 31.12.2013	17.574
Sadašnja vrednost 31.12.2013	134

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu

U hiljadama RSD	2013	2012
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.260.321	2.797.215
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.496.458	4.033.352
Ispravka učešća u kapitalu povezanih lica	-864.058	0
Neto učešće u kapitalu povezanih lica	3.632.400	4.033.352

Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav. lica	-29.556	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	3.632.990	4.033.942

Društvo je izvršilo test obezvređenje učešća u kapitalu Messer Albagaz Turska u skladu sa zahtevima MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiva vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska u iznosu od 821.984 hiljada RSD kao i obezvređenje u iznosu od 864.058 hiljada RSD.

Prilikom računanja nadoknadive vrednosti Investicije u pomenuto Društvo korišćen je metod diskontovanja budućih priliva gotovine uz diskontnu stopu 8,61%.

Društvo je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2013. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U hiljadama RSD	2013	2012
Ostali dugoročni plasmani	243.798	270.046
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	243.798	270.046
Odsupanje od nominalne vrednosti hartija od vrednosti	0	0
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-498	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	243.300	269.548

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2013	2012
Materijal i rezervni delovi	59.663	52.606
Nedovršena proizvodnja	54.208	50.999
Gotovi proizvodi	27.302	21.302
Roba	86.167	78.429
Dati avansi	235.549	150.220
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	462.889	353.556

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matično i zavisna pravna lica	142.515	97.105
Kupci ostala povezana pravna lica	78.440	283.121
Kupci u zemlji	2.717.120	2.020.388
Kupci u inostranstvu	332.258	389.404
Potraživanja po osnovu prodaje bruto	3.270.333	2.790.018
Ispravka vrednosti kupaca	-	-
	1.589.887	1.333.319
Potraživanja po osnovu prodaje -neto	1.680.446	1.456.699
Ostala potraživanja iz poslovanja		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	195.639	156.638
Potraživanja od zaposlenih	182	216
Ostala potraživanja	22.594	17.586
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	-17.024	-17.024
Ostala potraživanja iz poslovanja- neto	201.391	157.416
Saldo potraživanja na dan 31.12.2013	1.881.837	1.614.115

Društvo je sa 30.09.2013. godine poslalo IOS obrasce za usklađivanje potraživanja u zemlji. Društvo je usaglasilo 95% potraživanja u zemlji. Potraživanja od povezanih preduzeća u inostranstvu je 100%.

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2013	2012
Kratkoročni krediti u zemlji	8.038	9.675
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	3.784
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.701.685	2.207.256
Kratkoročni finansijski plasmani bruto	1.713.507	2.220.715
Ispravka vrednosti hartija od vrednosti kojima se trguje	-3.784	-3.784
Kratkoročni finansijski plasmani neto	1.709.723	2.216.931

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izvještaje

Ostale kratkoročne finansijske plasmane sačinjavaju u najvećem delu deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka.

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2013	2012
Hartije od vrednosti	475	291
Tekući računi	196.003	132.194
Blagajna	217	176
Devizni tekući računi	239	1.593
Ostala novčana sredstva	165	56
Ukupno	197.099	134.310

Na poziciji tekući račun nalaze se tekući računi u dinarima i tekući račun u ogranku Crna Gora.

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2013	2012
PDV nadoknada poljoprivrednicima za isp. dobra i usluge		5
Potraživanje za više plaćen PDV	6.050	324
Unapred plaćeni troškovi	8.973	8.245
Razgraničenje PDV	276	1.050
Ostala AVR	8.337	9.992
Ukupno	23.636	19.616

23. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2013. godine, akcijski kapital se sastoji od **1.036.658** običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

U hiljadama RSD	2013	2012
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	9.414.860	8.935.485
Gubitak		
Ukupno	12.581.325	12.101.950

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih akcija 2013	% Pravo glasa	Broj običnih akcija 2012	% Pravo glasa
Messer Group	849.396	81,94%	849.396	81,94%
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06%	187.262	18,06%
Ukupno	1.036.658	100,00%	1.036.658	100,00%

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan aksijski kapital podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Na osnovu odluke skupštine akcionara Preduzeća od 30.09.2005. godine, 114.417 akcija (tj. otkupljenih sopstvenih akcija) treba da bude poništeno. Ovo smanjenje akcijskog kapitala je registaravno kod Centralnog registra za hartije od vrednosti, ali u 2005 ne i kod Agencije za privredne registre Republike Srbije. Smanjenje kapitala kod Agencije za privredne registre Republike Srbije sprovedeno je 23.01.2006.godine

Na AOP 233 je ubačena osnovna zarada po akciji u hiljadama RSD . Osnovna zarada po akciji je 1.296 RSD. U 2012. ona je iznosila 1.660 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

a) Struktura dugoročnih rezervisanja

Na dan 31. decembra 2013. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva (RSD 73.500 hiljada RSD)

b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2012. i 2013. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2012. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2012. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	
Stanje na dan 31.12.2013. godine	73.500

25. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Primljeni avansi	12.309	26.976
Dobavljači matično i zavisna pravna lica	55.541	43.258
Dobavljači ostala povezana pravna lica	12.256	44.213
Dobavljači u zemlji	309.606	257.604
Dobavljači u inostranstvu	26.941	33.040
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	195.639	160.006
Ukupno kratkoročne obaveze	612.803	565.608

26. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2013	2012
Obaveze za zareda i naknade zarada		
Pasivna vremenska razgraničenja		
Ostale obaveze	650	803
Ukupno	650	803

27. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Obaveze za PDV	2.173	30.314
unapred obračunati troškovi	0	9.044
Obračunati prihodi budućih perioda	2.263	2.278
	0	0
Ukupno	4.436	41.636

28. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2013	2012
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	39.656	40.991
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	38.653	
Stanje na dan 31 decembar	79.553	42.235

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Socete General banke.

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

29. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2013	2012
Neto dobitak	479.375	1.720.415
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	462	1.660

30. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Potraživanja od:	2013 RSD 000	2012 RSD 000
Messer AlbaGas	89.353	49.532
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	25.721	35.898
MessrGMT	25.469	28.370
Progas Podgorica	24.592	18.611
Messer Bulgaria	20.312	18.357
Messer Hungarogaz KFT	13.373	29.844
Messer Romania Gaz S.R.L	8.395	2.778
Messer Tehnoplina	4.999	33.643
Messer Slovenija	2.064	
Messer Group	1954	1569
Mec Group	1.759	
Messer Mostar Plin	1740	770
Messer Aligaz	1.146	
Messer Ukraina	77	77
Messer Croatia Plin		157.541
Messer Italia		2.010
Messer Austria		633
Messer BH Gas d.o.o		591
Ukupno	220.954	379.633

Potraživanja za date avanse	2013 RSD 000	2012 RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	107.048	106.185
Ukupno	107.857	107.857

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izvjestaje

Obaveze prema	2013		2012	
	RSD 000		RSD 000	
Messer Group GMBH	54.984		43.258	
Messer Austria	5.389		6.480	
MEC Group	3603		6614	
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.271		1.333	
Messer Informacioni	1059			
Messer Hungarogaz	773		7.207	
Messer BH gas	558			
Messer Belgium	160			
Messer Croatia Plin			15.726	
Messer Gas Pack			2.942	
Messer Cuting system			2069	
Messer Blena			1137	
ASCO Carbon Dioxid			477	
Spectron gas			283	
Messer France			237	
Messer Belgium			73	
Ukupno	67.797		87.836	

Prihodi sa povezanim licima	2013		2012	
	RSD 000		RSD 000	
Messer Hungarogaz KFT	162.976		135.694	
Messer Bulgaria	132.932		137.418	
Messer AlbaGas	65.137		45.978	
Messer Romania Gaz S.R.L	58.039		76.668	
Messer Tehnoplina	47.536		85.840	
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	39.713		43.477	
Messer Croatia Plin	29.389		209.559	
Messer BH Gas d.o.o.	17.568		472	
Messer Aligaz	15.957		9.285	
Messer Mostar Plin	12.337		9.991	
Progas	9.236		8.113	
Messer GTM	8.882		7.764	
MEC Group	5613			
Messer Slovenia	3.464		2.776	
Messer Technogas Praha	3.285		3.229	
Messer Italia	2.963		21.185	
Messer Group	312		1.621	
Messer Ukraine			79	
Ukupno	615.339		799.149	

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

Na poziciji Troškovi neproizvodnih usluga nalaze se naknade koje se plaćaju Messer Group-i i to : MSF u iznosu od 101.489 hiljada RSD i troškovi licence u iznosu od 97.733 hiljada RSD. Takođe se Messer Informativnim sistemima plaćaju naknade za licence u iznosu od 12.029 hiljada RSD.
Preduzeće je 2013 godine primilo dividendu od Messer BH gasa u iznosu od 223.395 hiljada RSD (2 miliona EUR)

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2013. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2013. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 73.500 hiljada.

b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Bežanikska kosa		664
Vojvođanska banka - Nikola Tesla		124
Unicredit banka -Energoprojekt		59
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Unicredit banka -Energoprojekt		1.076
Vojvođanska banka - Nikola Tesla		1.265
Vojvođanska banka -Kolubara		984
Vojvođanska banka - Klinički centar Srbije		2.363
Vojvođanska banka - NIS		194
Vojvođanska banka -Kolubara		195
		0
Ukupno 2013.		39.656

AD "Messer Tehnogas"
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testa		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno 2012.		40.991

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dug, kupca, Železare Smederevo na dan 31.12.2013. godine je 832.238 hiljada RSD. Dug tog kupca na dan 15.04.2014. je 1.291.120 hiljada RSD.

U Beogradu, 15.04.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski
zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2013 GODINU

1. Opšti podaci

„Messer Tehnogas“ AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik

- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragan Đuričin, član
- Adolf Walth, član
- Hans-Gerd Wienands, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 360.476 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prognoze rasta BDP-a Narodne banke Srbije za 2013. godinu obistinile su se i, prema prvim podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, rast BDP-a u Srbiji iznosi 2%, najviše zahvaljujući izvozu Fiat-a.

Železara Smederevo je pokrenula jednu peć krajem aprila 2013.godine, nastavila da radi do 19. novembra 2013. a onda ponovo pokrenula proizvodnju 6. januara 2014. godine. Strateški partner za Železaru nije pronađen, tako da je vlasnik ostala država Srbija. Strane direktne investicije su i dalje na niskom nivou (642,8 miliona Evra), iako 2,8 puta veće u odnosu na 2012. godinu.

Lokalna valuta je bila prilično stabilna od početka 2013. godine, sa kursom od 110-112 RSD za 1 Evro. Međutim, dinar je od početka juna 2013. počeo da slabi i 11. septembra 2013. došao do nivoa od 115,26 dinara za Evro, a potom se stabilizovao i do kraja godine održavao između 114 i 115 RSD za 1 Evro.

Jedan od najznačajnijih događaja sa kojim su se velike industrijske kompanije u Srbiji suočile početkom 2013. godine bio je liberalizacija tržišta električne energije u zemlji, odnosno 9,5% tržišta električne energije koje obuhvata 27 potrošača struje na visokom naponu. Ponuđena cena EPS-a za navedene velike potrošače struje bila je skoro 70% viša od cene koju su plaćali 2012. Messer Tehnogas bio je prvi potrošač električne energije u Srbiji koji je potpisao ugovor o snabdevanju sa drugim snabdevačem čim je to bilo izvodljivo, uspevši da struju nabavlja po više od 10% nižoj ceni od drugih kompanija, koje nisu mogle da promene snabdevača zbog svog proizvodnog programa, tehničkih i drugih razloga. Na osnovu navedenog poskupljenja i neizvesne situacije sa strateškim partnerom Železarom Smederevo, najvećim kupcem Messer Tehnogasa, kompanija je izdala saopštenje 25.01.2013. i objavila ga na sajtu Beogradske berze.

Messer Tehnogas je 2013. godine imao pad prihoda od prodaje za 2% u poređenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Ključni pokazatelji poslovanja Messer Tehnogasa 2013. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2013	31.12.2012
Poslovni prihodi	5.610.620	5.717.102
Prihodi od prodaje	5.493.670	5.595.928
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	16.934	12.978
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	17.471	24.481
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	8.262	1.048
Ostali poslovni prihodi	90.807	84.763
Poslovni rashodi	4.221.844	4.112.359
Nabavna vrednost prodate robe	321.474	399.733
Troškovi materijal	1.694.138	1.457.626
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	783.483	761.893
Troškovi amortizacije i rezervisanja	547.533	534.471
Ostali poslovni rashodi	875.216	958.636
Poslovni dobitak	1.388.776	1.604.743
		0
Finansijski prihodi	487.992	610.431
Finansijski rashodi	137.579	163.877
Ostali prihodi	167.201	26.241
Ostali rashodi	1.220.281	266.739
Dobitak iz redovnog poslovanja	686.109	1.810.799
		0
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja	-2.915	8.864
Dobitak pre oporezivanja	683.194	1.801.935
Poreski rashodi perioda	163.332	89.369
Odloženi poreski prihodi	40.487	
Odloženi poreski rashodi	0	7.840
Neto dobitak	479.375	1.720.406

BILANS STANJA

RSD 000 RSD 000
31.12.2013 31.12.2012

AKTIVA

Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	4.770	769
Nekretnine, postojenja i oprema	5.165.833	4.151.548
Investicione nekretnine	134	21.679
Učešće u kapitalu		
	3.632.990	4.033.942
Ostali dugoročni finansijski plasmani	243.300	269.548
Ukupna stalna imovina	9.047.027	8.477.486
Obrtna imovina		
Zalihe	462.889	353.556
Potraživanja	1.881.837	1.614.115
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	651	651
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723	2.216.931
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099	134.310
Porez na dodatu vrednost i AVR	23.636	19.616
Ukupna obrtna imovina	4.275.835	4.339.179
Odložena poreska sredstva	0	14.516
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	13.322.862	12.831.181
Vanposlovna aktiva	79.553	42.235

PASIVA

Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.863	1.870.863
Rezerve	1.295.602	1.295.602
Nersporedena dobit i gubita	9.414.860	8.935.485
Ukupan kapital	12.581.325	12.101.950
Dugoročna rezervisanja	73.500	97.364
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze		
Obaveze iz poslovanja	612.803	565.608
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	650	803
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	4.436	41.636
Obaveze po osnovu poreza na dobit	24.176	23.820
Ukupne kratkoročne obaveze	642.065	631.867
Odložene poreske obaveze	25.972	0
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	13.322.862	12.831.181
Vanbilansa pasiva	79.553	42.235

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	5,45	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	3,81	%
		%
Stepen zaduženosti	5,37	%
		%
Stopa neto dobitka	8,54	%
		%
I stepen likvidnosti	0,31	%
		%
II stepen likvidnosti	5,94	%
Neto obrtni kapital	3.833.769.420,14	RSD
Tržišna kapitalizacija	5.224.756.320,00	RSD
Dobit po akciji	462,42	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2012	31.12.2013
Beograd	126	127
Smederevo	47	49
Pančevo	34	34
Novi Sad	17	21
Niš	29	29
Bor	21	20
Kraljevo	39	40
Požega	7	7
Nikšić	34	17
Ukupno	354	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Železara Smederevo, najveći kupac Messer Tehnogasa, još uvek nije pronašla strateškog partnera, tako da je država Srbija i dalje na čelu ove kompanije. Jedna visoka peć pokrenuta je 22. aprila 2013. godine. Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevo projektovano je prema profilu potrošnje U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Trenutna potrošnja kisonika je manja od trećine ugovorene količine i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Stoga neizvesnost u vezi sa proizvodnjom i opstankom Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na

Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što će dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2014. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 5.644.938 HRSD i investicije u iznosu od 1.773.549 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2013. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

Izgradnja postrojenja za razlaganje vazduha u Boru, vrednog preko 20 miliona Evra, tri puta većeg kapaciteta od dosadašnje fabrike, za snabdevanje gasovima nove topionice u RTB-u Bor nastaviće se i tokom 2014. godine.

5. Ciljevo i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Skupština zavisnog preduzeća Messer BH Gas je dana 21.03.2014. godine donela odluku o isplati dividende. Messer BH Gas će svom matičnom preduzeću isplatiti dividendu u iznosu od 1.587.037 KM (811.439 EUR) neto. Dug, kupca, Železare Smederevo na dan 31.12.2013. godine je 832.238 hiljada RSD. Dug tog kupca na dan 15.04.2014. je 1.291.120 hiljada RSD.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu 4.078.326,80 EUR u toku 2013. godine
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2011. i 2012. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene 2011. i 2012. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 2 miliona EUR neto u 2013. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2013. god:

- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda: prvi put primena kiseonika za oksigenaciju sirove vode kao predtretman u Vodovodu Bečej
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji, kao i pakovanja hrane za kućne ljubimce
- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- U cilju prevencije zaštite od zagađenja tla sprovedene su kontrole kvaliteta tla oko podzemnih rezervoara na lokacijama Rakovica i Kraljevo, postavljanjem piježometra u cilju uvođenja monitoringa radi daljih periodičnih provera.
- Postavljanjem termoizolacije na poslovnoj zgradi u fabrici Novi Sad stvorena je ušteda energenata za zagrevanje unutrašnjeg prostora iste.
- Zamena starih kotlova na lož ulje - postavljanje novih kotlova na pelet u Fabrici Kraljevo znatno su smanjeni štetni uticaji zagađenja vazduha na ovoj lokaciji.
- Izolovanjem cevovoda rasterećenja vazduha postrojenja smanjen je nivo buke postrojenja za razlaganje vazduha Fabrike Smederevo na najbližu životnu okolinu.
- Na lokaciji Pančevo zamenjeni su električni i gasni kotlovi, toplotnim pumpama koje koriste vodu iz rashladnog sistema procesa proizvodnje.

- Na lokaciji Beograd napravljena je nova kotlarnica. Postojanjem dve kotlarnice omogućava da se ne gubi toplotna energija u prenosu.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Preduzeće ima zavisna pravna lica i u njima akcije ili udele i to:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu		
U hiljadama RSD	2013	2012
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.260.321	2.797.215
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.496.458	4.033.352
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-864.058	
Neto učešće u kapitalu povezanih lica	3.632.400	4.033.352
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	3.632.990	4.033.942

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2013. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014.godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 24.04.2014. godine.

Izvršni direktor
Ernst Hilde

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2013 GODINU

1. Opšti podaci

„Messer Tehnogas“ AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik
- Helijum
- Suvi led

- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragan Đuričin, član
- Adolf Walth, član
- Hans-Gerd Wienands, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 360.476 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prognoze rasta BDP-a Narodne banke Srbije za 2013. godinu obistinile su se i, prema prvim podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, rast BDP-a u Srbiji iznosi 2%, najviše zahvaljujući izvozu Fiat-a.

Železara Smederevo je pokrenula jednu peć krajem aprila 2013.godine, nastavila da radi do 19. novembra 2013. a onda ponovo pokrenula proizvodnju 6. januara 2014. godine. Strateški partner za Železaru nije pronađen, tako da je vlasnik ostala država Srbija. Strane direktne investicije su i dalje na niskom nivou (642,8 miliona Evra), iako 2,8 puta veće u odnosu na 2012. godinu.

Lokalna valuta je bila prilično stabilna od početka 2013. godine, sa kursom od 110-112 RSD za 1 Evro. Međutim, dinar je od početka juna 2013. počeo da slabi i 11. septembra 2013. došao do nivoa od 115,26 dinara za Evro, a potom se stabilizovao i do kraja godine održavao između 114 i 115 RSD za 1 Evro.

Jedan od najznačajnijih događaja sa kojim su se velike industrijske kompanije u Srbiji suočile početkom 2013. godine bio je liberalizacija tržišta električne energije u zemlji, odnosno 9,5% tržišta električne energije koje obuhvata 27 potrošača struje na visokom naponu. Ponuđena cena EPS-a za navedene velike potrošače struje bila je skoro 70% viša od cene koju su plaćali 2012. Messer Tehnogas bio je prvi potrošač električne energije u Srbiji koji je potpisao ugovor o snabdevanju sa drugim snabdevačem čim je to bilo izvodljivo, uspevši da struju nabavlja po više od 10% nižoj ceni od drugih kompanija, koje nisu mogle da promene snabdevača zbog svog proizvodnog programa, tehničkih i drugih razloga. Na osnovu navedenog poskupljenja i neizvesne situacije sa strateškim partnerom Železalom Smederevo, najvećim kupcem Messer Tehnogasa, kompanija je izdala saopštenje 25.01.2013. i objavila ga na sajtu Beogradske berze.

Messer Tehnogas je 2013. godine imao pad prihoda od prodaje za 2% u poređenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Ključni pokazatelji poslovanja Messer Tehnogasa 2013. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2013	31.12.2012
Poslovni prihodi	5.610.620	5.717.102
Prihodi od prodaje	5.493.670	5.595.928
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	16.934	12.978
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	17.471	24.481
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	8.262	1.048
Ostali poslovni prihodi	90.807	84.763
Poslovni rashodi	4.221.844	4.112.359
Nabavna vrednost prodate robe	321.474	399.733
Troškovi materijal	1.694.138	1.457.626
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	783.483	761.893
Troškovi amortizacije i rezervisanja	547.533	534.471
Ostali poslovni rashodi	875.216	958.636
Poslovni dobitak	1.388.776	1.604.743
		0
Finansijski prihodi	487.992	610.431
Finansijski rashodi	137.579	163.877
Ostali prihodi	167.201	26.241
Ostali rashodi	1.220.281	266.739
Dobitak iz redovnog poslovanja	686.109	1.810.799
		0
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja	-2.915	8.864
Dobitak pre oporezivanja	683.194	1.801.935
Poreski rashodi perioda	163.332	89.369
Odloženi poreski prihodi	40.487	
Odloženi poreski rashodi	0	7.840
Neto dobitak	479.375	1.720.406

BILANS STANJA

	RSD 000	RSD 000
	31.12.2013	31.12.2012
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	4.770	769
Nekretnine, postojenja i oprema	5.165.833	4.151.548
Investicione nekretnine	134	21.679
Učešće u kapitalu		
	3.632.990	4.033.942
Ostali dugoročni finansijski plasmani	243.300	269.548
Ukupna stalna imovina	9.047.027	8.477.486
Obrtna imovina		
Zalihe	462.889	353.556
Potraživanja	1.881.837	1.614.115
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	651	651
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723	2.216.931
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099	134.310
Porez na dodatu vrednost i AVR	23.636	19.616
Ukupna obrtna imovina	4.275.835	4.339.179
Odložena poreska sredstva	0	14.516
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	13.322.862	12.831.181
Vanposlovna aktiva	79.553	42.235
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.863	1.870.863
Rezerve	1.295.602	1.295.602
Nerspoređena dobit i gubita	9.414.860	8.935.485
Ukupan kapital	12.581.325	12.101.950
Dugoročna rezervisanja	73.500	97.364
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze		
Obaveze iz poslovanja	612.803	565.608
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	650	803
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	4.436	41.636
Obaveze po osnovu poreza na dobit	24.176	23.820
Ukupne kratkoročne obaveze	642.065	631.867
Odložene poreske obaveze	25.972	0
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	13.322.862	12.831.181
Vanbilansa pasiva	79.553	42.235

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA

Prinos na ukupan kapital	5,45	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	3,81	%
		%
Stepen zaduženosti	5,37	%
		%
Stopa neto dobitka	8,54	%
		%
I stepen likvidnosti	0,31	%
		%
II stepen likvidnosti	5,94	%
Neto obrtni kapital	3.633.769.420,14	RSD
Tržišna kapitalizacija	5.224.756.320,00	RSD
Dobit po akciji	462,42	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2012	31.12.2013
Beograd	126	127
Smederevo	47	49
Pančevo	34	34
Novi Sad	17	21
Niš	29	29
Bor	21	20
Kraljevo	39	40
Požega	7	7
Nikšić	34	17
Ukupno	354	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Železara Smederevo, najveći kupac Messer Tehnogasa, još uvek nije pronašla strateškog partnera, tako da je država Srbija i dalje na čelu ove kompanije. Jedna visoka peć pokrenuta je 22. aprila 2013. godine. Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevo projektovano je prema profilu potrošnje U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Trenutna potrošnja kisonika je manja od trećine ugovorene količine i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Stoga neizvesnost u vezi sa proizvodnjom i opstankom Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što će dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2014. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 5.644.938 HRSD i investicije u iznosu od 1.773.549 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2013. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

Izgradnja postrojenja za razlaganje vazduha u Boru, vrednog preko 20 miliona Evra, tri puta većeg kapaciteta od dosadašnje fabrike, za snabdevanje gasovima nove topionice u RTB-u Bor nastaviće se i tokom 2014. godine.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Skupština zavisnog preduzeća Messer BH Gas je dana 21.03.2014. godine donela odluku o isplati dividende. Messer BH Gas će svom matičnom preduzeću isplatiti dividendu u iznosu od 1.587.037 KM (811.439 EUR) neto. Dug, kupca, Železare Smederevo na dan 31.12.2013. godine je 832.238 hiljada RSD. Dug tog kupca na dan 15.04.2014. je 1.291.120 hiljada RSD.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu 4.078.326,80 EUR u toku 2013. godine
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2011. i 2012. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene 2011. i 2012. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 2 miliona EUR neto u 2013. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2013. god:

- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda: prvi put primena kiseonika za oksigenaciju sirove vode kao predtretman u Vodovodu Bečej
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji, kao i pakovanja hrane za kućne ljubimce
- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- U cilju prevencije zaštite od zagađenja tla sprovedene su kontrole kvaliteta tla oko podzemnih rezervoara na lokacijama Rakovica i Kraljevo, postavljanjem piježometra u cilju uvođenja monitoringa radi daljih periodičnih provera.
- Postavljanjem termoizolacije na poslovnoj zgradi u fabrici Novi Sad stvorena je ušteda energenata za zagrevanje unutrašnjeg prostora iste.
- Zamena starih kotlova na lož ulje - postavljanje novih kotlova na pelet u Fabrici Kraljevo znatno su smanjeni štetni uticaji zagađenja vazduha na ovoj lokaciji.
- Izolovanjem cevovoda rasterećenja vazduha postrojenja smanjen je nivo buke postrojenja za razlaganje vazduha Fabrike Smederevo na najbližu životnu okolinu.
- Na lokaciji Pančevo zamenjeni su električni i gasni kotlovi, toplotnim pumpama koje koriste vodu iz rashladnog sistema procesa proizvodnje.
- Na lokaciji Beograd napravljena je nova kotlarnica. Postojanjem dve kotlarnice omogućava da se ne gubi toplotna energija u prenosu.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Preduzeće ima zavisna pravna lica i u njima akcije ili udele i to:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu		
U hiljadama RSD	2013	2012
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.260.321	2.797.215
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu povezanih lica	4.496.458	4.033.352
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-864.058	
Neto učešće u kapitalu povezanih lica	3.632.400	4.033.352
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	18.792
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-18.202
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590
Ukupno učešće u kapitalu	3.632.990	4.033.942

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2013. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014. godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 24.04.2014. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

III. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Mirko Goranović	Direktor finansija i administracije
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva će biti razmatran na Odboru direktora na sednici koja se održava 09.05.2014. godine. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2013. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće usvojena na redovnoj godišnjoj skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Dana 25.04.2014.

Izvršni direktor

Ernst Bode